

Vergadering Gemeenteraad van 23-11-2016

Afdeling : Werk, Inkomen en Zorgverlening

Naam opsteller voorstel : Lambers, Maartje

Portefeuillehouder : H.A. (Harrie) Litjens

Raadsvoorstel:

RAD-001335

Zaaknummer JOIN:

Z/16/029165

Agendapunt:

Onderwerp

Inbrengen wensen en bedenkingen omtrent de analyse en de ingezette maatregelen ten behoeve van een tekortreductie op de bundeling van uitkeringen inkomensvoorziening voor gemeenten (BUIG-budget).

Voorstel

1. Kennis te nemen van de analyse van de mogelijke oorzaak en de omvang van het tekort en de verwachte ontwikkelingen van dat tekort op het BUIG-budget, alsmede de maatregelen die genomen worden, dan wel worden overwogen, om tot tekortreductie te komen.
2. De raad te verzoeken hun wensen en bedenkingen over de analyse en de maatregelen die worden genomen, dan wel overwogen, om tot tekortreductie op het BUIG-budget te komen kenbaar te maken.

Inleiding

Met ingang van 1 januari 2015 wordt het landelijke macro BUIG-budget (bundeling van uitkeringen inkomensvoorziening voor gemeenten) - budget via een nieuw model verdeeld. Dit heeft ertoe geleid dat het BUIG- budget voor onze gemeente in 2016 € 1,1 miljoen lager is dan de verwachte uitgaven in 2016.

Het BUIG-budget is bedoeld om alle uitkeringen in het kader van de Participatiewet te financieren. Het budget is niet geormerkt en de financiële en beleidsmatige verantwoordelijkheid ligt bij gemeenten. Een gemeente mag een overschot op het budget vrij besteden maar moet een tekort op het budget in beginsel ook zelf opvangen.

Nieuw verdeelmodel

Bij de ontwikkeling van de verdeelsystematiek zijn diverse modellen onderzocht. Uiteindelijk is gekozen voor het multiniveaumodel. Dit model is ontwikkeld door het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP). Volgens het SCP biedt dit model de best mogelijke benadering van de noodzakelijke bijstandskosten die een gemeente moet maken, gegeven de specifieke kenmerken van een gemeente. Net als veel andere gemeenten waren wij voorstander van een ander verdeelmodel. Desondanks is door het ministerie gekozen voor het multiniveaumodel van het SCP. De objectieve meetfactoren die SCP gebruikt om de omvang van het aantal huishoudens in de Participatiewet te berekenen zijn niet tot nauwelijks beïnvloedbaar door de gemeente. Dit roept ook direct de vraag op of de gekozen methodiek de werkelijkheid goed benaderd. Met name de G32 gemeenten zijn in gesprek met het Ministerie van SZW en de VNG om de methodiek aan te passen, zodat deze beter aansluit bij de realiteit van gemeenten.

Herverdeeleffecten

Om de herverdeeleffecten die gepaard gaan met de overgang naar een nieuw model te beperken en de financiële gevolgen voor de gemeente beheersbaar te houden, is besloten tot een overgangsregeling (zogenaamde vangnetregeling) voor het jaar 2015 en 2016. De overgangsregeling behelst dat het landelijk beschikbare budget gedeeltelijk op basis van het nieuwe model en gedeeltelijk op basis van de uitgaven in het verleden worden

verdeeld. De aanvraag 2015 voor deze vangnetregeling heeft geresulteerd een vangnetuitkering van € 669.034 voor onze gemeente.

We schatten in dat er in 2016 een tekort van 1,1 miljoen ontstaat. We ontvangen in 2016 € 12,6 miljoen voor de bijstandsuitkeringen, maar verwachten circa € 13,8 uit te geven.

Om aanspraak te kunnen maken op de vangnetregeling dient een globale analyse te worden gemaakt van de mogelijke oorzaak en de omvang van het tekort en van de verwachte ontwikkelingen van dat tekort in de komende jaren. Daarnaast dient het college de raad inzicht te geven in de maatregelen die het college wil nemen of overweegt om tot tekortreductie te komen. De raad dient haar wensen en bedenkingen, indien van toepassing, ten aanzien van de analyse en de voorgenomen maatregelen kenbaar te maken.

In de bijlage 'Analyse en maatregelen' worden de maatregelen geschetst die uw college heeft genomen en voornemens is te nemen, dan wel overweegt, om te komen tot een tekortreductie op het BUIG-budget. Met deze maatregelen trachten wij het aantal huishoudens dat afhankelijk is van een gemeentelijke uitkering voor levensonderhoud in toom te houden. De maatregelen hebben als doel de kosten te reduceren. Door alle landelijke ontwikkelingen die ook gelden voor Weert is dit niet gelukt. In het kader van 'kiezen met visie' is de ambitie gesteld om € 200.000 te bezuinigen maar deze ambitie is met name door de instroom van statushouders stevig onder druk gezet. Het aantal bijstandsgerechtigden laat landelijk een stijging zien en zo ook in Weert. De stijging van het aantal bijstandsgerechtigden is deels te verklaren door de komst van asielzoekers maar ook de aanscherping van de Wajong en een verhoging van de AOW-gerechtigde leeftijd. Daarnaast is er nog steeds een grote doorstroom van werklozen vanuit de Werkloosheidswet (WW) en is er door de komst van de nieuwe Wet werk en Zekerheid vanaf 2016 sprake van een snellere doorstroom van WW naar bijstand. Een andere oorzaak kan gevonden worden door de flexibilisering van de arbeidsmarkt. Aan de onderkant van de arbeidsmarkt bestaat de werkgelegenheid steeds vaker uit parttime en tijdelijk werk. Een groeiende groep heeft bijstand als aanvulling op onregelmatige en lage inkomsten. Door al deze landelijke ontwikkelingen is er ook in onze gemeente sprake van meer instroom naar bijstand.

Beoogd effect/doel

Het kennisnemen van de analyse van de mogelijke oorzaak en de omvang van het tekort en de verwachte ontwikkelingen van het tekort op het BUIG-budget alsmede de maatregelen die worden genomen, dan wel worden overwogen om tot tekortreductie te komen en het eventueel kenbaar maken van wensen en bedenkingen.

Argumenten

1. *Er is kennis genomen van de analyse van de mogelijke oorzaak en de omvang van het tekort en de verwachte ontwikkelingen van dat tekort op het BUIG-budget, alsmede de maatregelen die worden genomen, dan wel worden overwogen om tot tekortreductie te komen.*
2. *Het aangeven van wensen en bedenkingen over de analyse en genomen dan wel overwogen maatregelen.*

Kanttekeningen en risico's

Niet van toepassing

Financiële gevolgen

Zie bijlage: 'analyse en maatregelen'

Uitvoering/evaluatie

De raad wordt geïnformeerd over uitslag van de aanvraag via de reguliere financiële rapportagecyclus of een raadsinformatiebrief.

Communicatie/participatie

Voor 15 augustus 2017 zal een aanvraag worden ingediend voor een vangnetuitkering 2016. Ten behoeve van deze aanvraag zal dit besluit inclusief de bijlagen, alsmede de wensen en bedenkingen van de raad, worden meegezonden.

Advies raadscommissie

Het advies van de raadscommissie Bedrijfsvoering en inwoners (BV-IW) is:

Bijlagen

Het document 'Analyse en maatregelen.'

Bijbehorend ontwerpraadsbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Burgemeester en wethouders van Weert,
de secretaris, de burgemeester,

M.H.F. Knaapen

A.A.M.M. Heijmans

Nummer raadsvoorstel: RAD-001335

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Weert,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 11-10-2016;

besluit:

1. Kennisnemen van de analyse van de mogelijke oorzaak en de omvang van het tekort en de verwachte ontwikkelingen van dat tekort op het BUIG-budget, alsmede de maatregelen die genomen worden, dan wel worden overwogen, om tot tekortreductie te komen.
2. Uw wensen en bedenkingen over de analyse en de maatregelen die worden genomen, dan wel overwogen, om tot tekortreductie op het BUIG-budget te komen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 23-11-2016.

De griffier,

De voorzitter,

M.H.R.M. Wolfs-Corten

A.A.M.M. Heijmans